

Landskap: Blekinge län

Upptecknat av: P. G. Pettersson

Härad: Medelsta

Adress: Sillhärda holmsjö

Socken: Agarum

Berättat av: Karl Wam

Uppteckningsår: 1931

Född år 1824 i Agarum

LUNDS UNIV.
FOLKMINNES-
ARKIVMINRE TILLFÖRLITLIGT
1

Uppteckningen rör sig om trollkonsten med en byära!
 Flors en byära s.k. trollhare förfärdigades är alldeles
 riktigt vad frågan har till innebörd, dän lagades
 till av nämnda delar och sammantandades medelst kvin-
 nans, våra förfäder som varit mycket smektiska och
 kunde mycket uti dän vägen med trollari de använde
 dän trollkarar, myälmhardo allt jämt, då en bondgam-
 ma hade hamnat till en vitt äldar, så hade hon också
 hamnat till konsten att tillvärka en trollhare
 att sända ut till sin grannes har obetingatt om
 dät var uti ladugården eller dät var ute på bete
 då man hade trollharen uti väcksamhet uti harsina
 granna, kunde bondgammman sätta sig till att myälka

Trollhare.

Sidan 20-
frågeboken

se sid 1 B.

27. Beskriv ytterligare hur det gick till att skaffa sig

en trollhare! uti denna fråga är icke mycket att anteckna

utöver vad som i förhand är berättat, endast att fästyd-
liga några parntar, att skaffa sig en trollhare hände
liksom någon annan påsen, än en sådan som var in-
övad uti trollkonsten, trollharen användes aldrig
mer än en gång, d. v. s. för varje gång man ville ha
barn av en sådan, måste man ställa till en mykare
och det gick ganska kändigt för den som hade konsten
materialen var en ringa sak, några suddade bors-
sticker och tre eller nio soler, samt tre eller nio droppar
blod från vänstra hertingen så var allt klart
så var det konsten att såvda honom istad dit
man önskade, och där konsten hade icke någon
annan utöva än den som var inlärd uti trollkonsten.
Män under våra förfäders tid var nästan alla
barn gammarna inlärd särskilt uti uti denna trollkonsten

Skriv endast på denna sida! att bereda sig trollharen

13.

INDRE TILLFÖRLITLIGT

uti sitt hem inne i stugan, de kunde myätkna på villha föne
mål som hälet så länge trollharen var uti värksamhet de
kunde och på myätkna sina egna man till de andres blödde ut
spenarna, dat var icke nog härmed, de stälde sig på fjöds
lestaken med sin trollhärna med vatten uti och märnade
till de hade märnan föld med smär, och deras grangammar
fick endast vatten uti sina härnar, samma förhållande
var dat vid rytning, så man fick höra talas om att en
grangamma skulle ryta stälde man yernast till med
sin trollhare med berräppler och uppgift om uppdragett
samt platsen där sådant förekom så kunde den band
gammen som hade sänt byäran iväg med samma till
reda sin trollhittel med vatten uti med hadlöpe och
vägastäl, och så länge byäran var uti värksamhet
hos den rystande bandgammen, så kunde ryten sig uti
den andra gammans mittel, som hade sänt byäran i
väg för att förmera tillfärden uti hennes vattenhittel.

3193

2

MINORE TILFÖRLITLIGT

byärens bondgemma gjorde sig en en stor och prächtig
 ast, medan den andra trollstulna gamman fick endast
 vatten uti sin myllhittel, för där som icke hade
 hausten med trolldam under våra färfädars tid kunde
 icke hava några kvar, därför att man fick icke någon re-
 dig myllh by hålles smär eller ast, ty då man skulle till
 att myllna sina kvar fick man endast vatten eller blod
 uti sitt ämbar, för att trollhasen hade alltid varit
 fäse och pottat ut det gods innehället hos grannens
 kvar, därför var det av stor vikt för granhuvinnan att
 vara uti besittning av samma haust, då hon motpar-
 tens byära endast inom badugårdsläsen, så döds all hans
 trollfärmiga haust och byäran sprack såndar så att det
 blev endast roten och sticharna hvar män beeen
 uppfångades av däss ägare, det blev här motpart av
 dän vachthållande trollhasen som tillintetygade dän
 främmande bondgemma's utänd byära "trollhasi".

en byära eller trollkare var endast ett tillfälligt fenomen men som man genom trollkonst och besvärjelser uttrände dät var icke några varaktiga varelser som levede och närde sig dag efter dag, man måste försörja däm för var går man ville sända däm ästad för att uträdda någont uti granbandens ladugård, dän uträndes före solens uppgång och kunde hållas vid liv till hel-12-samma dag, dän uträndes från yöklehögen som var belägen intill ladugården där bondkvinnan åter fick uppkämta de sammanbandna solv, stichor och ben, och taga däm i förvar till nästa dag och tid, dät blod som skulle gagnas här till var av kvinnans eget blod, som tog vara på en gång i månaden, och förvarades för dätta ändamål, dät var endast samma kvinna som kunde använda sig av dätta blod, som hade frambringat dät från sin egen påsran alltså var dät icke några män som hade dän konsten eller makten;

MINDRE TILFÖRLITLIGT

VINDRE TILLFÖRLITLIGT

byära- eller trollkär var sådant smör som denna trollgam
 gammor frambringade uti sin kärna utan myölk, men
 endast vatten uti sin kärna, då hon intog den respäck-
 tiva platsen på Lån intill Ladugården befintliga gjeds-
 lehögen och ropade, så långt som mitt rop skallar, så lån-
 gt min hare knallar, skall han samla allt smör, före kl
 12, då min hare lär en sådan varelse var uti form en en-
 vanlig hare och kunde icke av någon skutas eller tillintet-
 göras mer än på dämmdagen, då man hade sin bössa
 laddad med vädastål, sillvarbagel, fångkrut, och till för-
 bäddning, en lit av en hvinnonesdel med dät mändt-
 liga på samt denna valm väl lindad med hvinnohår,
 då man sköt en sådan byära, trollkär, fick man endast
 de omtalade delarna som man samlade upp och stälde uti
 gott färvar på ett lämligt ställe, så länge man hade däm
 uti sitt färvar var wachten korta, för den gammans som
 släpt ut denna trollkären, ty konstn låg uti gammans kär och blod.

28. Kunde man inte även ute på marken finna spår av trollsmör?

Trollsmör på marken förklarar alltså det var icke
trollkaren som tillräckade smör till, det var bond-
gammnan som hade sin träskarna på höjdsröshögen
och märnade där så länge hennes trollkare var ute
väskanhet och pottade barna uti grangårdarna
mån dätta skulle före solens uppgång då troll-
karen istället hade bondgammnan till härna fall
med smör, ändå, han icke hade någon egen
mjölk uti sin härna, så ropade han, så långt min
hest här sambar jag allt smör, om min hest icke
utav trollskott där, det var så att räknade trollkaren
ut för en jägare som hade sin bästa laddad mål
sidan behändig amuningen som fördrades därtill
så sköt han ned haren, och då var hela smörfår
räddet om intet där gängen, och det bondgammnan
fick kvar uti härnad blev en enda blodfylld var.

MINDRE TILLFÖRLITLIGT

Landskap: Upptecknat av:
 Härad: Adress:
 Socken: Berättat av: *Louisa Wallbåry,*
 Uppteckningsår: Född år i

50.
 LUNDS UNIV.
 FOLKMINNES
 ARKIV

*ett stort att döda en trollkare
 med, var fängslat i väntsal,
 sitt lämn, och mörkningen eller en lösa
 av saken, det samma tillräckande använde
 man och så att alla liv i karnen med då det var
 tillgängligt.*

Uppteckningen rör sig om trollsmär, —
 trollsmär fanns icke på marken, män trollspyr efter
 en trollhare som blev skuten av en sådan man
 som hade samma konst som bondgammnan som
 hade sänt ut haren, trollspyr liknade friskt och
 dåligt tillarbetat smär, män färsvan då solen
 kom upp, efter dän skutne trollharen blev intet
 annat hörs än sticharna och sabben, trollsmär
 var sådant som gammnan lagade till uti sin
 hässa på yödslehögen före solens uppgång, dän
 som häste det hande avprovadät med en magnetiska kniv
 då han drog blodet genom smäret blev det blodigt om dät
 var trollsmär, de på dätta sätt trollätt myllstulna haarna fick
 blödning i spenarna

Skriv endast på denna sida! män hande väras ut en annan trollgammn.

*de kända språk i manskligt
 tillstånd till de som trollkare*

x Lå man här ser till vad ändamål man gjorde sig betyönt
 av denna tingsten, finner man att det var den ande an-
 dens värde som här spelade in sina roller, och att det var
 endast till att skända sina grannar med, nu var det ju
 så att myölk, ost, och smör, var det enda man på detta
 sätt kunde tillägna sig på orätt sätt på trollkarstens väg
 och djävörens besvärjelser genom denna trollkarer eller
 myölkharer, men det var något som var ännu värre
 ty de tror som denne myölkharer hade diatt myölkade all-
 drig duglig myölk mer. Dessa hrossar myölkade därefter
 blod eller blodblandad myölk. Dessa hrossar kunde aldrig
 batas eller fritagas från denna plåga, några fångar eller
 andra fåreväl kunde man icke draga till sig med byråns
 tillgång, under tiden myölkharer var uti värksamhet
 syftade alltid byrågammarna med att härra smör eller
 jäva ost på sin gjord, trollsmårett ägde samma utseende
 som annat natursmör, men vim som häst kunde

förlätna sig därom, huruvida dät var trollsvär eller ächte
 natursvär, man undersökte dät med ett vädastäl man
 satte ned uti småsett som yevast blev ett gult fras med
 röda blodstrimmor, under vana färfäders tid bar man
 allti ett sådant vädastäl pänte en flintskiva på sig, dels
 för undersökning af en del varor man skulle tillhandla
 sig, och dels till att skydda sig för ond andas troll och
 spöken, dänna varse byära var ett tillfälligt trollstykke
 som endast värhade för tillfället för dän med den onde
 inbessurna gamma, och hade als ike någon som hält
 berättelse med den gode gårdstamten som alltid färygade
 alla onda färdamstar genom alla andra onda väten
 eller trolldammar, sådant avvärjde han på dän gård
 där han hade sin bestända plats, hos en sådan bonde
 där dänna lille gårdspogden hade sin hemast och be-
 plats, sikh iske byäran als någon som hält tillträdesrätt.

MINDRE TILLFÖRLITLIGT